

1864**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 2 sierpnia 2004 r.

w sprawie szczegółowego sposobu i trybu zwalczania pryszczycy²⁾

Na podstawie art. 61 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powiatowy lekarz weterynarii po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu wystąpienia pryszczycy w gospodarstwie niezwłocznie obejmuje nad nim nadzór.

2. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, powiatowy lekarz weterynarii w szczególności:

- 1) przeprowadza dochodzenie epizootyczne w celu stwierdzenia lub wykluczenia pryszczycy, w tym pobiera próbki do badań laboratoryjnych i wysyła je do laboratorium prowadzącego badanie w kierunku pryszczycy, określonego w załączniku do rozporządzenia;
- 2) sporządza spis zwierząt z gatunków wrażliwych na zakażenie wirusem pryszczycy, takich jak domowe lub dzikie przeżuwacze lub świnie, zwane dalej „zwierzętami z gatunków wrażliwych”, z podziałem na gatunki, w ramach których określa się liczbę zwierząt padłych, zakażonych albo podejrzanych o zakażenie; dane w spisie uaktualnia się, uwzględniając także zwierzęta, które urodziły się w okresie podejrzenia o wystąpienie pryszczycy;
- 3) nakazuje umieszczenie zwierząt z gatunków wrażliwych w pomieszczeniach w budynkach gospodarczych;
- 4) zakazuje wprowadzania do gospodarstwa i wyprowadzania z gospodarstwa zwierząt z gatunków wrażliwych;
- 5) zakazuje:
 - a) przemieszczania się osób i środków transportu,
 - b) wprowadzania, przeprowadzania i wyprowadzania z gospodarstwa zwierząt z gatunków innych niż wrażliwe,

c) sprowadzania i wywożenia mleka surowego, mięsa, zwłok zwierzęcych, środków żywienia zwierząt, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, sprzętu oraz innych przedmiotów, które mogą przyczynić się do rozprzestrzeniania się wirusa pryszczycy;

6) nakazuje wyposażenie gospodarstw w urządzenia do odkażania oraz nakazuje czyszczenie i odkażanie wejść, wjazdów, wyjść oraz wyjazdów z gospodarstwa, w szczególności do budynków i z budynków, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych.

3. Do odkażania i czyszczenia używa się środków dopuszczonych do obrotu.

4. Powiatowy lekarz weterynarii, w uzasadnionych przypadkach, wyraża zgodę na:

- 1) wyprowadzanie i wprowadzanie do gospodarstwa zwierząt z gatunków innych niż wrażliwe,
- 2) wywożenie mięsa lub zwłok zwierzęcych, środków żywienia zwierząt, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, sprzętu lub innych przedmiotów,
- 3) przemieszczanie się osób lub środków transportu do gospodarstwa lub z gospodarstwa
— określając warunki postępowania niezbędne dla zapobieżenia rozprzestrzenianiu się wirusa pryszczycy.

5. Powiatowy lekarz weterynarii w przypadku wystąpienia trudności z przechowywaniem mleka surowego na terenie gospodarstwa objętego nadzorem może udzielić zgody na wywóz mleka z tego gospodarstwa pod jego nadzorem do zakładu mleczarskiego, w celu poddania obróbce cieplnej zapewniającej zniszczenie wirusa pryszczycy.

6. Dochodzenie epizootyczne, oprócz wymagań, o których mowa w art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, obejmuje także ustalenie dróg przemieszczania się do gospodarstwa i z gospodarstwa objętego nadzorem osób, środków transportu, zwierząt, mięsa, zwłok zwierzęcych, mleka surowego, środków żywienia zwierząt, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, sprzętu lub przedmiotów, które mogą

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 134, poz. 1433).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają częściowo postanowienia dyrektywy 85/511/EWG z dnia 18 listopada 1985 r. wprowadzającej wspólnotowe środki zwalczania pryszczycy (Dz. Urz. WE L 315 z 26.11.1985).

przyczynić się do rozprzestrzeniania się wirusa pryszczycy.

7. Powiatowy lekarz weterynarii może zastosować środki, o których mowa w ust. 2, w innych gospodarstwach, jeżeli położenie, ukształtowanie terenu, na którym te gospodarstwa się znajdują, lub jakikolwiek kontakt ze zwierzętami pochodzącymi z gospodarstwa, o którym mowa w ust. 1, wskazują na możliwość przeniesienia wirusa pryszczycy do tych gospodarstw.

8. Środki, o których mowa w ust. 2, stosuje się do dnia wykluczenia pryszczycy przez powiatowego lekarza weterynarii.

§ 2. 1. W przypadku stwierdzenia pryszczycy w gospodarstwie powiatowy lekarz weterynarii wyznacza je jako ognisko pryszczycy oraz, oprócz zastosowania środków wymienionych w § 1 ust. 2, nakazuje i nadzoruje niezwłocznie:

- 1) zabicie zwierząt z gatunków wrażliwych oraz zastosowanie środków określonych w przepisach Unii Europejskiej³⁾;
- 2) odszukanie i zniszczenie mięsa zwierząt z gatunków wrażliwych pochodzących z gospodarstwa i ubitych w okresie między prawdopodobnym przeniesieniem wirusa pryszczycy do gospodarstwa a wprowadzeniem nadzoru, o którym mowa w § 1 ust. 1, w sposób zapewniający zniszczenie wirusa;
- 3) zniszczenie środków żywienia zwierząt, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, sprzętu lub przedmiotów, które mogą przyczynić się do rozprzestrzeniania się wirusa pryszczycy, w sposób zapewniający zniszczenie tego wirusa;
- 4) zniszczenie mleka surowego i przetworów mlecznych z niego uzyskanych w sposób zapewniający zniszczenie wirusa pryszczycy;
- 5) czyszczenie i odkażenie pomieszczeń, środków transportu i miejsc, w których przebywały zwierzęta z gatunków wrażliwych, oraz sprzętu, z którym miały kontakt.

2. Zwierzęta z gatunków wrażliwych są ponownie umieszczane w gospodarstwie po upływie co najmniej 21 dni od dnia zakończenia czyszczenia i odkażania, o którym mowa w ust. 1 pkt 5.

3. Powiatowy lekarz weterynarii może zastosować środki, o których mowa w § 1 ust. 2, w innych gospodarstwach, jeżeli położenie, ukształtowanie terenu, na

którym te gospodarstwa się znajdują, lub jakikolwiek kontakt ze zwierzętami pochodzącymi z gospodarstwa, o którym mowa w ust. 1, wskazują na możliwość przeniesienia wirusa pryszczycy do tych gospodarstw.

4. Powiatowy lekarz weterynarii w gospodarstwie wyznaczonym jako ognisko pryszczycy może odstąpić od zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w stosunku do grupy zwierząt z gatunków wrażliwych, jeżeli:

- 1) żadne zwierzę z tej grupy nie jest zakażone;
- 2) zwierzęta z tej grupy są utrzymywane w oddzielnych obiektach budowlanych i przestrzeniach wolnych oraz są karmione i obsługiwane oddzielnie od pozostałych zwierząt znajdujących się w gospodarstwie;
- 3) zostały spełnione inne wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁴⁾.

5. Powiatowy lekarz weterynarii w gospodarstwie wyznaczonym jako ognisko pryszczycy może odstąpić od stosowania środka, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, w stosunku do mleka pozyskanego od grupy zwierząt z gatunków wrażliwych, jeżeli:

- 1) żadne zwierzę z tej grupy nie jest zakażone;
- 2) zwierzęta z tej grupy są utrzymywane w oddzielnych obiektach budowlanych i przestrzeniach wolnych oraz są karmione i obsługiwane oddzielnie od pozostałych zwierząt znajdujących się w gospodarstwie;
- 3) proces pozyskiwania mleka w tej grupie zwierząt jest prowadzony w oddzielnych systemach;
- 4) zostały spełnione inne wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁴⁾.

§ 3. 1. Jeżeli powiatowy lekarz weterynarii podejrzewa bądź ustali, że pryszczycyca mogła zostać przeniesiona:

- 1) z innych gospodarstw na teren gospodarstwa, o którym mowa w § 1 ust. 1, albo z tego gospodarstwa na teren innych gospodarstw, albo
- 2) z innych gospodarstw do gospodarstwa wyznaczonego jako ognisko pryszczycy, albo
- 3) z gospodarstwa wyznaczonego jako ognisko pryszczycy na teren innych gospodarstw

— w gospodarstwach tych stosuje się środki, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 1—3, 5 i 6, do czasu wykluczenia pryszczycy.

³⁾ Rozporządzenie 1774/2002/WE z dnia 3 października 2002 r. ustanawiające przepisy zdrowotne odnoszące się do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 273 z 10.10.2002).

⁴⁾ Decyzja 88/397/EWG z dnia 12 lipca 1988 r. koordynująca zasady ustanowione przez Państwa Członkowskie w zastosowaniu art. 6 dyrektywy 85/511/EWG (Dz. Urz. WE L 189 z 20.07.1988).

2. Środki wymienione w § 1 ust. 2 pkt 4 stosuje się przez okres:

- 1) 15 dni — w przypadku gospodarstw, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2,
- 2) 21 dni — w przypadku gospodarstw, o których mowa w ust. 1 pkt 3

— licząc od dnia prawdopodobnego wprowadzenia wirusa pryszczycy do gospodarstwa, wyznaczonego na podstawie dochodzenia epizootycznego.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, zwierzęta mogą opuszczać gospodarstwo tylko:

- 1) w celu bezpośredniego przewiezienia do rzeźni, w celu niezwłocznego dokonania uboju;
- 2) za zgodą i pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, po przeprowadzeniu przez niego badania klinicznego zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się w gospodarstwie i niestwierdzeniu objawów klinicznych choroby.

4. Powiatowy lekarz weterynarii może odstąpić od stosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w stosunku do części gospodarstwa i przetrzymywanej tam grupy zwierząt z gatunków wrażliwych, jeżeli zwierzęta z tej grupy są utrzymywane w oddzielnych obiektach budowlanych i przestrzeniach wolnych oraz są karmione i obsłużywane oddzielnie od pozostałych zwierząt znajdujących się w gospodarstwie.

§ 4. W przypadku wyznaczenia ogniska pryszczycy określa się:

- 1) obszar zapowietrzony o promieniu co najmniej 3 km;
- 2) obszar zagrożony sięgający co najmniej 7 km poza obszar zapowietrzony.

§ 5. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w obszarze zapowietrzonym:

- 1) sporządza spis wszystkich gospodarstw oraz zwierząt z gatunków wrażliwych;
- 2) poddaje gospodarstwa, o których mowa w pkt 1, okresowym kontrolom weterynaryjnym, których częstotliwość jest dostosowana do stopnia zagrożenia epidemicznego;
- 3) zakazuje:
 - a) przemieszczania zwierząt z gatunków wrażliwych,
 - b) opuszczania przez zwierzęta z gatunków wrażliwych gospodarstwa, w którym są utrzymywane, w okresie 15 dni od dnia utworzenia obszaru zapowietrzonego,

c) świadczenia usług weterynaryjnych w zakresie objazdowej pomocy porodowej,

d) przeprowadzania zabiegów sztucznego unasienniania w okresie 15 dni od dnia utworzenia obszaru zapowietrzonego, z wyjątkiem wykonywania zabiegu z wykorzystaniem nasienia znajdującego się w gospodarstwie lub dostarczonego bezpośrednio przez stację unasienniania,

e) organizowania wystaw, targów, pokazów, konkursów lub innych form gromadzenia zwierząt z gatunków wrażliwych.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na:

- 1) przewóz zwierząt z gatunków wrażliwych przez obszar zapowietrzony drogami głównymi lub koleją, bez ich wyładowywania oraz postoju;
- 2) przewóz zwierząt z gatunków wrażliwych pod jego nadzorem bezpośrednio do rzeźni położonej w obrębie obszaru zapowietrzonego, a jeżeli w granicach tego obszaru nie ma rzeźni, do rzeźni przez niego wyznaczonej, pod warunkiem że:
 - a) przebadał wszystkie zwierzęta z gatunków wrażliwych w gospodarstwie i nie stwierdził objawów klinicznych pryszczycy,
 - b) ustalił, z powiatowym lekarzem weterynarii właściwym ze względu na miejsce uboju zwierząt, termin wysłania zwierząt do rzeźni,
 - c) zwierzęta zostały oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt,
 - d) zwierzęta są zaopatrzone w dokumenty określające miejsce ich pochodzenia i przeznaczenia.

3. Po upływie 15 dni od dnia zakończenia stosowania środków, o których mowa w § 2 ust. 1, w obszarze zapowietrzonym stosuje się środki przewidziane dla obszaru zagrożonego.

§ 6. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w obszarze zagrożonym:

- 1) sporządza spis wszystkich gospodarstw, w których znajdują się zwierzęta z gatunków wrażliwych;
- 2) zakazuje przemieszczania zwierząt z gatunków wrażliwych po drogach publicznych, z wyjątkiem doprowadzenia ich na pastwisko lub do budynków gospodarczych;
- 3) zakazuje:
 - a) opuszczania przez zwierzęta z gatunków wrażliwych obszaru zagrożonego w okresie 15 dni od dnia utworzenia tego obszaru,
 - b) świadczenia usług weterynaryjnych w zakresie objazdowej pomocy porodowej,

c) organizowania targów, wystaw, pokazów, konkursów zwierząt lub innych form gromadzenia zwierząt z gatunków wrażliwych.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na przewóz zwierząt z gatunków wrażliwych:

- 1) przez obszar zagrożony drogami głównymi lub kolejną, bez ich wyładowywania oraz postoju;
- 2) bezpośrednio do rzeźni pod jego nadzorem, między 15. a 30. dniem, licząc od dnia utworzenia obszaru zagrożonego, w celu dokonania niezwłocznego uboju, pod warunkiem że:
 - a) przebadał wszystkie zwierzęta z gatunków wrażliwych w gospodarstwie i nie stwierdził objawów klinicznych pryszczycy,
 - b) ustalił, z powiatowym lekarzem weterynarii właściwym ze względu na miejsce uboju zwierząt, termin wystania zwierząt do rzeźni,
 - c) zwierzęta zostały oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt,
 - d) zwierzęta są zaopatrzone w dokumenty określające miejsce ich pochodzenia i przeznaczenia.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a, powiatowy lekarz weterynarii nakazuje i nadzoruje czyszczenie i odkażanie środków transportu przed i po przewiezieniu zwierząt do rzeźni.

4. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się co najmniej przez 30 dni od dnia zakończenia stosowania środków, o których mowa w § 2 ust. 1.

§ 7. 1. Środki przewidziane w § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1 mogą zostać uzupełnione o szczepienia określone:

- 1) w decyzji Komisji Europejskiej⁵⁾;

⁵⁾ Decyzja wydawana na podstawie art. 13 ust. 3 dyrektywy 85/511/EWG z dnia 18 listopada 1985 r. wprowadzającej wspólnotowe środki zwalczania pryszczycy.

Dane dotyczące ogłaszania aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszym rozporządzeniu, dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej — wydanie specjalne.

2) przez Głównego Lekarza Weterynarii.

2. Szczepienia, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się, biorąc pod uwagę:

- 1) wielkość obszaru, na którym planuje się przeprowadzenie szczepienia, oraz zagęszczenie zwierząt z gatunków wrażliwych na tym obszarze;
- 2) charakterystykę i skład szczepionki;
- 3) procedury nadzoru nad dystrybucją, składowaniem i stosowaniem szczepionek;
- 4) gatunek i wiek zwierząt, które mają zostać poddane szczepieniu;
- 5) przewidywany czas trwania szczepień.

3. W przypadku podjęcia decyzji o przeprowadzeniu szczepień, o których mowa w ust. 1 pkt 2, Główny Lekarz Weterynarii niezwłocznie informuje o tym Komisję Europejską.

4. Zakres szczepień, o których mowa w ust. 1 pkt 2, może zostać zmieniony albo przeprowadzanie tych szczepień może zostać zaprzestane na skutek decyzji Komisji Europejskiej⁵⁾.

5. Powiatowy lekarz weterynarii, przeprowadzając szczepienia:

- 1) oznacza każde zaszczepione zwierzę w sposób pozwalający odróżnić je od zwierząt niezaszczepionych;
- 2) zakazuje wyprowadzania zaszczepionych zwierząt z gospodarstwa, z wyjątkiem przewiezienia do rzeźni w celu dokonania niezwłocznego uboju, po uprzednim przebadaniu wszystkich zwierząt z gatunków wrażliwych przebywających w gospodarstwie i niestwierdzeniu objawów klinicznych pryszczycy.

6. Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską o przebiegu prowadzonych szczepień.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: w z. *J. J. Pilarczyk*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. (poz. 1864)

LABORATORIUM PROWADZĄCE BADANIA W KIERUNKU PRYSZCZYCY

Laboratorium Zakładu Pryszczycy Państwowego Instytutu Weterynaryjnego — Państwowego Instytutu Badawczego

ul. Wodna 7

98-220 Zduńska Wola